

Het plaatsen van trommelvliesbuisjes

Inleiding

Omdat uw kind regelmatig last heeft van oorklachten, zoals oorpijn, pijn bij het slikken en minder goed kan horen, heeft de KNO-arts voorgesteld om trommelvliesbuisjes te plaatsen. In deze folder leest u meer informatie over de werking van het oor, wat trommelvliesbuisjes zijn, over de operatie zelf, over de dagopname op de kinderafdeling, maar ook over de periode daarvoor en erna.

De oren

Het oor bestaat onder andere uit de volgende delen:

- De uitwendige gehoorgang.
- Het trommelvlies, met daarachter het middenoor en drie gehoorbeentjes. Het middenoor staat via de buis van Eustachius in verbinding met de keelholte.
- Het gehoororgaan. Dit ligt in het binnenste van het oor, ook wel slakkenhuis genoemd.

Via de gehoorgang komen geluidstrillingen bij het trommelvlies terecht. Het trommelvlies en de gehoorbeentjes zorgen ervoor dat de trillingen naar het slakkenhuis gevoerd worden. In dat slakkenhuis worden deze trillingen omgezet in zenuwprikkels. Die zenuwprikkels worden naar de hersenen gevoerd. Dit zorgt er uiteindelijk voor dat we kunnen horen.

Tijdens het slikken gaat de buis van Eustachius even open en laat wat lucht door. De luchtdruk in het middenoor blijft zo gelijk met de luchtdruk buiten. Soms werkt de buis van Eustachius bij kinderen minder goed. Er ontstaat dan een onderdruk in het middenoor. Het middenoor is bekleed met een dun laagje slijmvlies. Doordat de buis van Eustachius afgesloten is, kan het slijm niet weg. Het middenoor wordt daardoor langzaam gevuld met vloeistof. Na enige tijd verandert deze vloeistof in dik slijm. Dit dikke slijm remt nu de trilling van het trommelvlies. Het gevolg is dat uw kind minder goed kan horen. Dit wordt 'OME' (Otitis Media met Effusie) genoemd, maar ook wel 'lijmoor' of 'glue ear'. Dit vanwege de stroperige samenstelling van het vocht.

Bij kinderen tussen de twee en zes jaar komt deze aandoening vaak voor. Meestal treedt deze aandoening bij beide oren op. De aandoening komt soms ook op volwassen leeftijd voor.

Wanneer wordt een trommelvliesbuisje geplaatst

Vaak geneest deze aandoening binnen enkele weken tot maanden vanzelf zonder blijvende schade. Trommelvliesbuisjes worden geplaatst als:

- de aandoening lang aan beide oren blijft bestaan
- vaak oorontstekingen veroorzaakt
- er hinderlijk gehoorverlies is
- en/of er langdurige klachten van afwijkend gedrag zijn

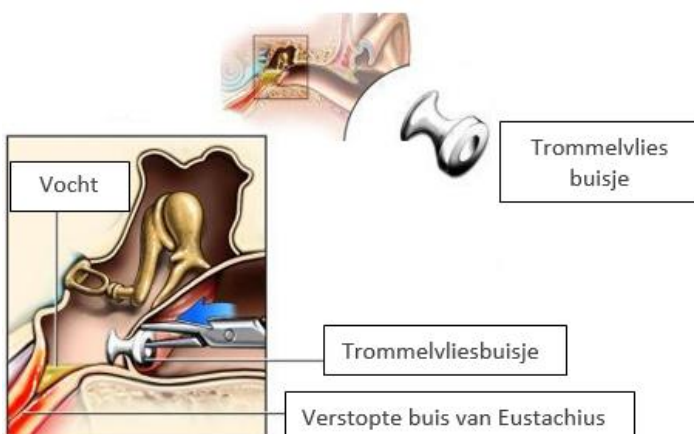
Een trommelvliesbuisje zorgt voor een open verbinding tussen het middenoor en de uitwendige gehoorgang. Via het busje komt er weer lucht in het middenoor.

Er is een verband tussen bovenste luchtweginfecties, zoals neusverkoudheid en een niet goed werkende buis van Eustachius. Voordat een trommelvliesbuisje geplaatst wordt, moeten andere oorzaken voor terugkerende bovenste luchtweginfecties worden uitgesloten of behandeld. Bijvoorbeeld een vergrote neusamandel, vergrote keelamandelen en/of ontsteking van de neusholte en bijholten.

Wat is een trommelvliesbuisje

Een trommelvliesbuisje is een heel klein kunststof busje, ter grootte van een halve luciferkop. Zoals de naam al aangeeft, wordt het busje in het trommelvlies geplaatst. Bij de plaatsing van het busje wordt het vocht uit het middenoor weggezogen. Het busje zorgt voor verdere beluchting. Deze operatie wordt dan ook wel 'midden oor beluchting' genoemd. Er zijn verschillende typen trommelvliesbuisjes. De meest gebruikte blijft gemiddeld iets meer dan een jaar in het trommelvlies. Daarna groeit het vanzelf eruit.

Het plaatsen van het trommelvliesbuisje

Vorbereiden

Bij een van tevoren geplande opname, zoals deze dagopname, is het belangrijk uw kind goed voor te bereiden op datgene wat hem te wachten staat. De leeftijd en de aard van uw kind bepalen wat u vertelt, op welke manier en op welk tijdstip. Zorg er in ieder geval voor dat u zo eerlijk en eenvoudig mogelijk vertelt wat er gaat gebeuren. Bij jonge kinderen is het geven van allerlei medische details overbodig. Deze kunnen meer angst oproepen. Vertel hen vooral wat ze zullen zien, voelen, horen, ruiken en zeg hen in ieder geval dat ze mogen huilen. Ook is het goed om eerlijk te vertellen dat ze het pijn kunnen hebben na de operatie. Geadviseerd wordt om paracetamol-zetpillen voor uw kind in huis te halen. Het is goed uw kind te vertellen waarom het in het ziekenhuis wordt opgenomen en hoe lang het gaat duren. Voor kinderen is het belangrijk te weten dat het verblijf tijdelijk is.

Wellicht kunnen de volgende boeken als hulpmiddel dienen om uw kind voor te bereiden op de dagopname voor het plaatsen van trommelvliesbuisjes:

- Dick Bruna,
Nijntje in het ziekenhuis (vanaf 2 jaar)
- Stefan Boonen & Birgitte Vangehuchten,
Lucas en de slaapdokter (vanaf 3 jaar)
- Henk Figee,
Jesse Pantoffel gaat naar het ziekenhuis (vanaf 4 jaar)
- Christine Kliphuis,
Het oor van Leonoor, over buisjes in je oren (vanaf 4 jaar)

Voorlichtingsmiddag

Als uw kind ouder dan drie jaar is, ontvangt u een uitnodiging voor de voorlichtingsfilm op de kinderafdeling. De voorlichtingsfilm is op woensdagmiddag. Er zijn meerdere kinderen met hun ouders die een uitnodiging hebben gekregen. De voorlichtingsfilm laat zien wat Gijs en zijn moeder allemaal meemaken als hij naar het ziekenhuis moet om geopereerd te worden. De voorlichtingsfilm geeft een beeld van wat er allemaal gebeurt tijdens een dagopname, wie er allemaal werken op de kinder- en operatieafdeling en hoe het eruit ziet in het ziekenhuis. Daarna laat de pedagogisch medewerker de verschillende ziekenhuismaterialen zien en kunnen de kinderen ze vasthouden en/of ruiken. Eventuele vragen van de kinderen en hun ouders worden ook door haar beantwoord. Dit duurt in totaal ongeveer 45 minuten.

Als uw kind jonger dan drie jaar is, ontvangt u geen uitnodiging voor de voorlichtingsfilm. Mocht u het voor uw kind of uzelf toch prettig vinden om de voorlichtingsfilm (of de kinderafdeling) te zien, dan kunt u een afspraak maken bij één van de pedagogisch medewerkers op de kinderafdeling.

Polikliniek anesthesiologen

Na de voorlichtingsfilm gaan de kinderen en ouders naar de polikliniek van de anesthesiologen. Als een kind niet naar de voorlichtingsfilm is geweest (bijvoorbeeld omdat uw kind jonger dan drie jaar is), dan kunt u rechtstreeks naar de polikliniek van de anesthesiologen gaan. De anesthesioloog vertelt u in het kort wat de anesthesie inhoudt. Tevens stelt hij u enige vragen en heeft u de gelegenheid om uw vragen te stellen. Alle kinderen die anesthesie gaan krijgen, moeten vóór de operatie door de anesthesioloog gezien worden.

Vorbereiding

Samen met uw kind kunt u de benodigde spullen inpakken. Een lijstje van dingen die u mee neemt:

- een schone pyjama of nachthemd (die uw kind pas op de kinderafdeling aandoet)
- sloffen
- schoon ondergoed / luiers
- de schone lievelingsknuffel van uw kind

- eventueel een eigen drinkbeker
- eventueel een fopspeen
- medicijnen die uw kind gebruikt
- iets te eten voor uzelf (koffie & thee kunt u op de afdeling krijgen)
- deze brochure

Sieraden (van uw kind én uzelf) kunt u het beste thuis laten. Eventuele nagellak en/of gelnagels moeten van tevoren verwijderd worden van de nagels van uw kind. Het kan zijn dat tijdens of na de operatie de kleding van uw kind of uzelf vies wordt.

Wilt u eventuele broertjes of zusjes die niet geopereerd moeten worden, niet meenemen naar het ziekenhuis? Dit geeft (te) veel onrust op de afdeling.

De dag van de operatie

Op de dag van de operatie mag uw kind vanaf een vastgesteld tijdstip **niets meer eten en/of drinken** en ook niet snoepen. Dit noemen we 'nuchter zijn'. Wat uw kind wel mag hebben, staat in de folder 'Anesthesie voor kinderen tot 12 jaar'.

We raden u aan om op de dag van de operatie zelf wel goed te ontbijten. Door bijvoorbeeld de spanning of door de niet-alledaagse omstandigheden kunt u flauw vallen. Ontbijten verkleint de kans dat u flauwvalt.

U moet thuis, voordat u naar het ziekenhuis vertrekt, bij uw kind de temperatuur opnemen en daarna een paracetamol-zetpil geven. Het plaatsen van buisjes kan pijnlijk zijn. Daarom wordt al voor de operatie begonnen met pijnbestrijding. Dit is een hogere dosering dan u anders aan uw kind zou geven. U heeft de zetpil meegekregen of de dosering doorgerekregen tijdens het bezoek aan de anesthesioloog.

Belangrijk

Indien uw kind in de week voor de operatie pijnstillende middelen heeft gebruikt, die salicyl bevatten (zoals aspirine, dolviran, witte kruispoeders, APC-tabletten), **kan de operatie niet doorgaan**. Dit zijn namelijk bloedverdünnende medicijnen die de kans op een nabloeding vergroten. Ook als uw kind ziek is, koorts heeft of aan het hoesten is, **kan de operatie niet doorgaan**. Er wordt dan een nieuwe afspraak voor de operatie gemaakt. U kunt contact opnemen met de verpleegkundigen van de kinderafdeling; ook als u twijfelt, kunt u bellen om te overleggen.

In het ziekenhuis

Op de opnamedag komt u met uw kind naar de kinderafdeling. De kinderafdeling bevindt zich op de begane grond. Bij aankomst op de afdeling meldt u zich bij de balie. Een verpleegkundige brengt u en uw kind naar zijn kamer. Uw kind krijgt een armbandje om met daarop zijn naam en geboortedatum. Daarna doet uw kind zijn schone pyjama, zonder hemd of romper, aan. De verpleegkundige geeft in het kort uitleg over wat er gaat gebeuren. Vaak moet u nog wachten voordat uw kind aan de beurt is. In die tijd kan uw kind met het aanwezige speelgoed spelen. Meestal liggen er meer kinderen op de kamer die ook voor een dagopname naar het ziekenhuis komen, maar soms ook kinderen die moeten blijven slapen in het ziekenhuis.

De anesthesie (narcose)

Uw kind wordt in bed naar de operatieafdeling gereden door u en een verpleegkundige. Bij de operatieafdeling nemen de medewerkers van deze afdeling de zorg voor uw kind over. De verpleegkundige gaat terug naar de kinderafdeling. Uw kind mag zijn lievelingsknuffel en eventueel een fopspeen meenemen naar de operatieafdeling. Eén van de ouders heeft de mogelijkheid om zijn kind te ondersteunen bij de inleiding van de anesthesie en op de kinderverkoeverkamer; dit is echter geen verplichting.

Zwangere moeders worden afgeraden om bij het onder narcose brengen van hun kind te zijn. Dit geldt ook voor het aanwezig zijn op de kinderverkoeverkamer. De reden hiervoor is de aanwezigheid van narcose-gassen in deze ruimtes.

Voordat u mee naar binnen mag, moet u eerst uw schoenen uitdoen, een ziekenhuisoverall (over uw gewone kleding heen) aandoen, ziekenhuisklontjes aandoen en een operatiemuts opzetten. Dit om ervoor te zorgen dat de operatiekamer schoon blijft. Uw kind krijgt ook een operatiemuts op. Uw kind wordt met bed de operatiekamer ingeregen. Daarna wordt uw kind op de operatietafel geholpen. Uw kind krijgt een knijpertje aan zijn wijsvinger en drie plakkers op zijn borst en buik. Deze zijn verbonden met een monitor zodat de hartslag en ademhaling van uw kind goed in de gaten gehouden kan worden tijdens de narcose. Soms worden het knijpertje en de plakkers aangebracht als uw kind al onder narcose is. Dit gebeurt vooral bij jongere kinderen en als kinderen erg onrustig zijn.

De anesthesie wordt toegediend via een kapje op de neus en mond of via een naaldje in de arm of hand. Tijdens het bezoek aan de polikliniek van de anesthesiologen is door u en de anesthesioloog (en eventueel uw kind) besloten op welke manier uw kind de anesthesie gaat krijgen. Het kan zijn dat uw kind op een andere manier reageert dan u van hem gewend bent. Uw kind kan gaan draaien met zijn ogen of trekkingen hebben in zijn armen en benen. Dit kan voor u als ouder een naar gezicht zijn, maar uw kind herinnert zich dat niet. Voor uw kind is het prettig als u hem rustig toespreekt en geruststelt.

Als uw kind onder narcose is, wordt u uit de operatiekamer begeleid. U kunt de ziekenhuisoverall en klontjes weer uitdoen, de operatiemuts afzetten en uw eigen schoenen weer aandoen. U kunt nu wachten in de wachtkamer naast de kinderverkoeverkamer.

De operatie

Voor het plaatsen van de trommelvliesbuisjes maakt de arts een klein sneetje in het trommelvlies. Hij zuigt vocht uit het middenoor weg en laat in de kleine opening het trommelvliesbuisje achter. Hierdoor kunnen het trommelvlies en de gehoorbeentjes weer normaal werken en verbetert het gehoor. De operatie duurt ongeveer vijf minuten.

De kinderverkoeverkamer

Na de operatie moet uw kind weer goed wakker worden uit de narcose. Dit gebeurt op de kinderverkoeverkamer (= uitslaapkamer). Uw kind wordt hier in zijn bed naar toe gebracht. Zodra uw kind terug is op de kinderverkoeverkamer, wordt u gehaald uit de wachtkamer. Het kan zijn dat uw kind nog niet helemaal (goed) wakker is. Uw kind ligt nog aan de monitor (met een knijpertje aan de vinger en/of de plakkers op de borst). Er ligt een zuurstofkapje in het bed bij uw kind. Indien uw kind via een naaldje onder narcose is gegaan, dan heeft uw kind dit naaldje nog in de hand.

Sommige kinderen zijn overstuurd bij het wakker worden; ze huilen en zijn onrustig. Het helpt als u rustig tegen uw kind praat en hem gerust probeert te stellen. Veel kinderen vinden het fijn om bij hun vader of moeder op schoot te zitten.

Door het plaatsen van de trommelvliesbuisjes kan uw kind ook ineens meer horen. Alle geluiden kunnen in het begin als lawaai worden ervaren. Sommige kinderen ervaren dit als heel vervelend.

Als uw kind goed wakker is uit de narcose, gaan u en uw kind samen met de verpleegkundige terug naar de kinderafdeling.

Terug op de kinderafdeling

Als uw kind terug is op de kinderafdeling, krijgt uw kind drinken en een boterham aangeboden. Uw kind kan oorpijn hebben na de operatie. Door het kauwen en slikken zakt de pijn meestal vrij snel. Blijft de pijn, dan krijgt uw kind een paracetamol-zetpil. De verpleegkundige komt uw kind regelmatig controleren. Het kan zijn dat er bij uw kind wat bloed en/of vocht uit de oren komen.

Naar huis

Na een paar uren mag uw kind meestal naar huis. U krijgt een controleafspraak mee naar huis. Na vier tot zes weken wordt uw kind op de polikliniek van de KNO-arts terugverwacht voor controle.

Vervoer naar huis

We raden u aan om u op te laten halen uit het ziekenhuis, zodat u niet alleen met uw kind in de auto naar huis hoeft te rijden. Gebruik maken van openbaar vervoer of een (brom)fiets wordt afgeraden.

Thuis

Mocht u thuis, na de operatie, dringende vragen hebben, dan kunt u tijdens kantooruren de polikliniek van de KNO-arts bellen.

Buiten kantoor tijden de afdeling Spoedeisende hulp.

Weer thuis

- **Pijnstilling**

Als uw kind pijn heeft, dan kunt u paracetamol geven volgens de dosering op de verpakking.

- **Vocht uit de oren**

De eerste dagen na de operatie kan er ook vocht en vuil uit de oren van uw kind komen. Als dit na een week niet is gestopt, belt u met de polikliniek KNO.

- **Oren droog houden**

Zorg ervoor dat er gedurende de eerste week na de operatie geen (bad- en/of douche) water in de oren van uw kind komt. Uw kind mag de eerste week na de operatie niet zwemmen.

- **Naar buiten**

Uw kind mag de dag na de operatie naar buiten en naar school.

- **Verwerking**

Op de meeste kinderen maakt een dagopname in het ziekenhuis veel indruk. Sommige kinderen hebben enige tijd nodig om alle indrukken te verwerken. Het kan zijn dat uw kind zich daardoor anders gedraagt. Bijvoorbeeld bedplassen, angstig dromen, niet alleen gelaten willen worden, huilen zonder aanleiding. Dit is een normale reactie na een ziekenhuisopname. Dit gedrag zal na enige tijd weer over gaan. Vaak helpt het bij de verwerking om een kind extra aandacht te geven en wat meer geduld te hebben. Sommige kinderen kunnen in een gesprek of tijdens spel hun gevoelens gemakkelijker uiten. Speel bijvoorbeeld de ziekenhuissituatie na en laat uw kind eens de arts of verpleegkundige zijn en u of een pop (of knuffel) de patiënt.

U mag tijdens de dagopname foto's maken van uw kind. Deze foto's kunnen helpen bij het praten over de dagopname en daardoor helpen bij de verwerking.

Voorzieningen in het ziekenhuis

- **Toiletten**

Het toilet op de kamer is bedoeld voor de opgenomen kinderen. Voor de ouders zijn de toiletten aan het begin van de afdeling te vinden.

- **Telefoneren**

U mag een mobiele telefoon gebruiken op de kinderafdeling. Op de operatie- en kinderverkoeverkamer moet uw telefoon helemaal uit.

- **Roken**

Roken is overal in het ziekenhuis verboden. U kunt hiervoor terecht buiten het ziekenhuis.

- **Parkeren**

Op het ziekenhuisterrein moet u voor het parkeren betalen van 7.00 tot 21.00 uur. Soms kan het goedkoper zijn om een dagkaart te kopen; u kunt dit zelf bij één van de betaalautomaten regelen.

Vragen over de opname

Wanneer u nog dringende vragen heeft over de opname, kunt u van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 - 10.00 uur bellen met de afdeling Opname en Planning. Voor andere vragen kunt u terecht bij de polikliniek van de KNO-artsen.

Kinderen en patiëntenrechten

Tegenwoordig wordt de mening van kinderen steeds serieuzer genomen. Zij worden zoveel mogelijk betrokken bij zaken die hen aangaan, ook in de gezondheidszorg. Kinderen hebben net als volwassenen patiëntenrechten. Deze zijn vastgelegd in de Wet op de Geneeskundige Behandelings-Overeenkomst (WGBO). De wet is met ingang van 1 april 1995 van kracht geworden en onderscheidt drie leeftijdsgroepen:

- **kinderen tot 12 jaar**

Tot 12 jaar is het kind in de gezondheidszorg afhankelijk van ouders en hulpverleners. Het belang van het kind gaat echter altijd boven de wens van de ouders.

- **kinderen van 12 tot 16 jaar**

Kinderen in de leeftijd van 12 tot 16 jaar kunnen alleen behandeld worden als beiden, kind en ouders, daar toestemming voor geven.

- **jongeren vanaf zestien jaar**

Vanaf 16 jaar mogen jongeren zelf beslissingen nemen over hun medische behandeling. Zij hebben dezelfde patiëntenrechten als volwassenen.

De site www.jadokterneedokter.nl geeft op een speciaal op kinderen aangepaste manier informatie over de WGBO.

Klachten

Het kan voorkomen, dat u over sommige onderdelen van de behandeling of het verblijf in het ziekenhuis niet tevreden bent. Als u klachten of problemen heeft, bespreek deze dan in eerste instantie met de behandelend arts of het afdelingsmanager van de kinderafdeling. Zij zijn bereid met u te overleggen en te zoeken naar een oplossing. Mocht dit niet tot het gewenste resultaat leiden, dan kunt u uw klacht, bij voorkeur schriftelijk, indienen bij de afdeling klachtenbemiddeling van het ziekenhuis. Voor schriftelijke informatie over de mogelijkheden en de gang van zaken verwijzen wij u naar de folder 'Heeft u klachten of suggesties'. Deze folder kunt u vinden in het rek met folders op de kinderafdeling.

Meer informatie

Meer informatie over behandelingen en ziekten van Keel, Neus en Oren kunt u lezen op de website www.kno.nl.

Wilt u meer informatie over het Elkerliek ziekenhuis, de afdeling KNO en de kinderafdeling, kijkt u dan op www.elkerliek.nl.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek Keel-, Neus- en Oorartsen

Locatie Deurne

T: 0493 – 32 89 16

Locatie Helmond

T: 0492 – 59 59 56

Kinderafdeling

T: 0492 – 59 56 25

Pedagogisch medewerkers

T: 0492 – 59 52 70

Afdeling Opname en planning

T: 0492 – 59 59 65

elke werkdag van 9.00 tot 10.00 uur

Spoedeisende hulp

T: 0492 – 59 55 71

Locatie Helmond

Wesselmanlaan 25

5707 HA Helmond

T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne

Dunantweg 16

5751 CB Deurne

T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert

Julianastraat 2

5421 DB Gemert

T: 0492 – 59 55 55

